

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Kartul Eesti Maaülikooli mahe- tavakatses; 10 a kokkuvõte

**Vyacheslav Eremeev, Berit Tein, Liina
Talgre, Maarika Alaru, Jaan Kuht,
Evelin Loit**

Eesti Maaülikool

Põllumajandus- ja keskkonnainstituut

Taimekasvatuse ja taimebioloogia õppetool

Eesmärk

Uurida, kuidas vahekultuur, komposteeritud sõnnik ning erinevad väetusnormid mõjutavad kartuli saaki, selle kvaliteeti, põhitoiteelementide NPK keemilist koostist ja samuti mulla näitajad.

Kartuli variandid

Tava0 - N0P0K0;

Tava I - N50P25K95;

Tava II - N100P25K95;

Tava III - N150P25K95;

Mahe 0 - Mahe kontroll;

Mahe I - Mahe + Vahekultuur;

Mahe II - Mahe + Vahekultuur + Komp. sõnnik 20 t/ha.

Tava = (Tava 0 + Tava I + Tava II + Tava III) / 4;

Mahe = (Mahe 0 + Mahe I + Mahe II) / 3.

Muld

Mullaliigiks on kahkjas muld LP

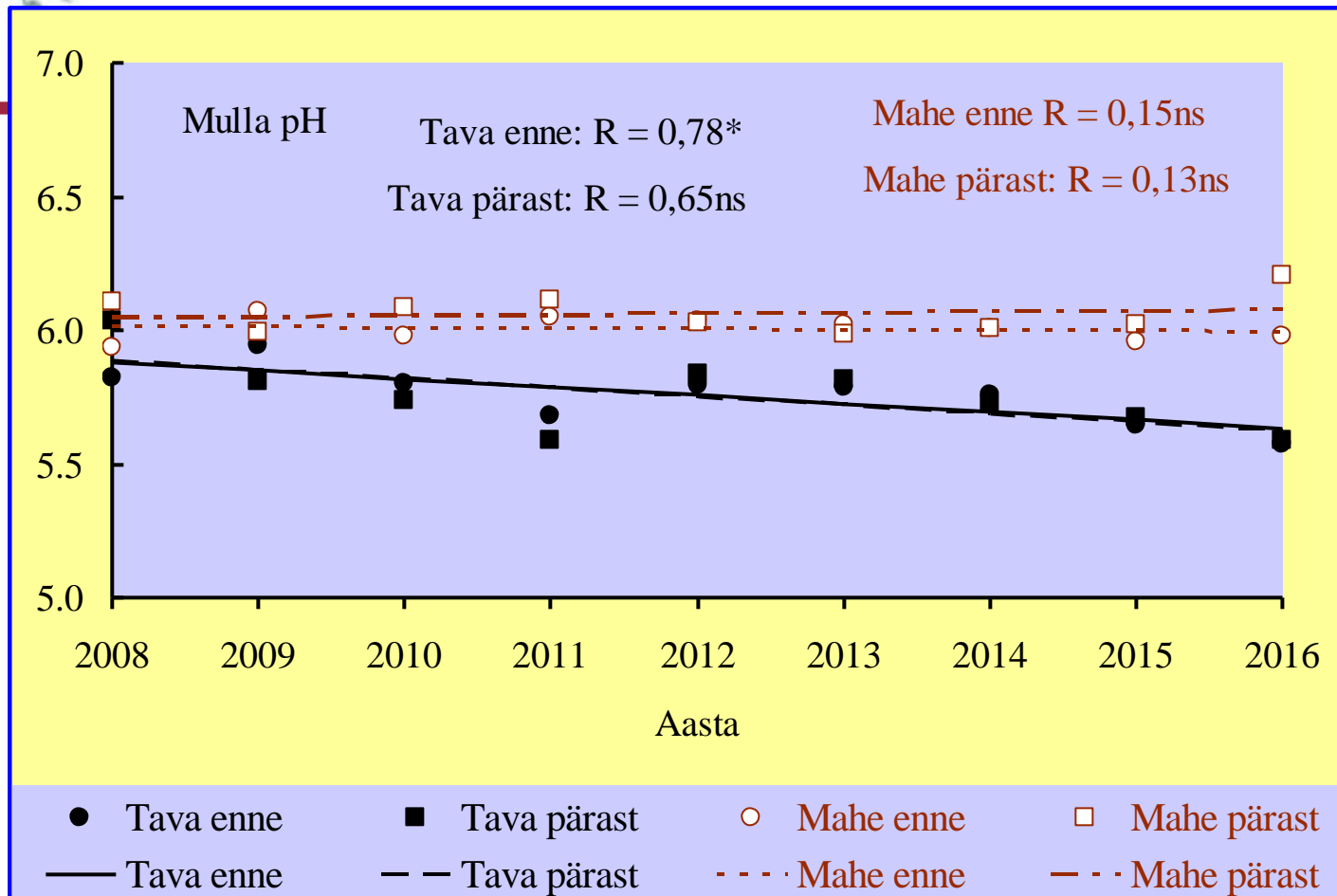
Näivaleetunud ehk kahkjaid muldi loetakse kartulikasvatamiseks ühtedeks sobivaimateks muldadeks Eestis. 10. astmelise skaala (0 ... 10 punkti) järgi on näivaleetunud mulla sobivus kartuli kasvatamiseks 9 punkti.

TULEMUSED MULD

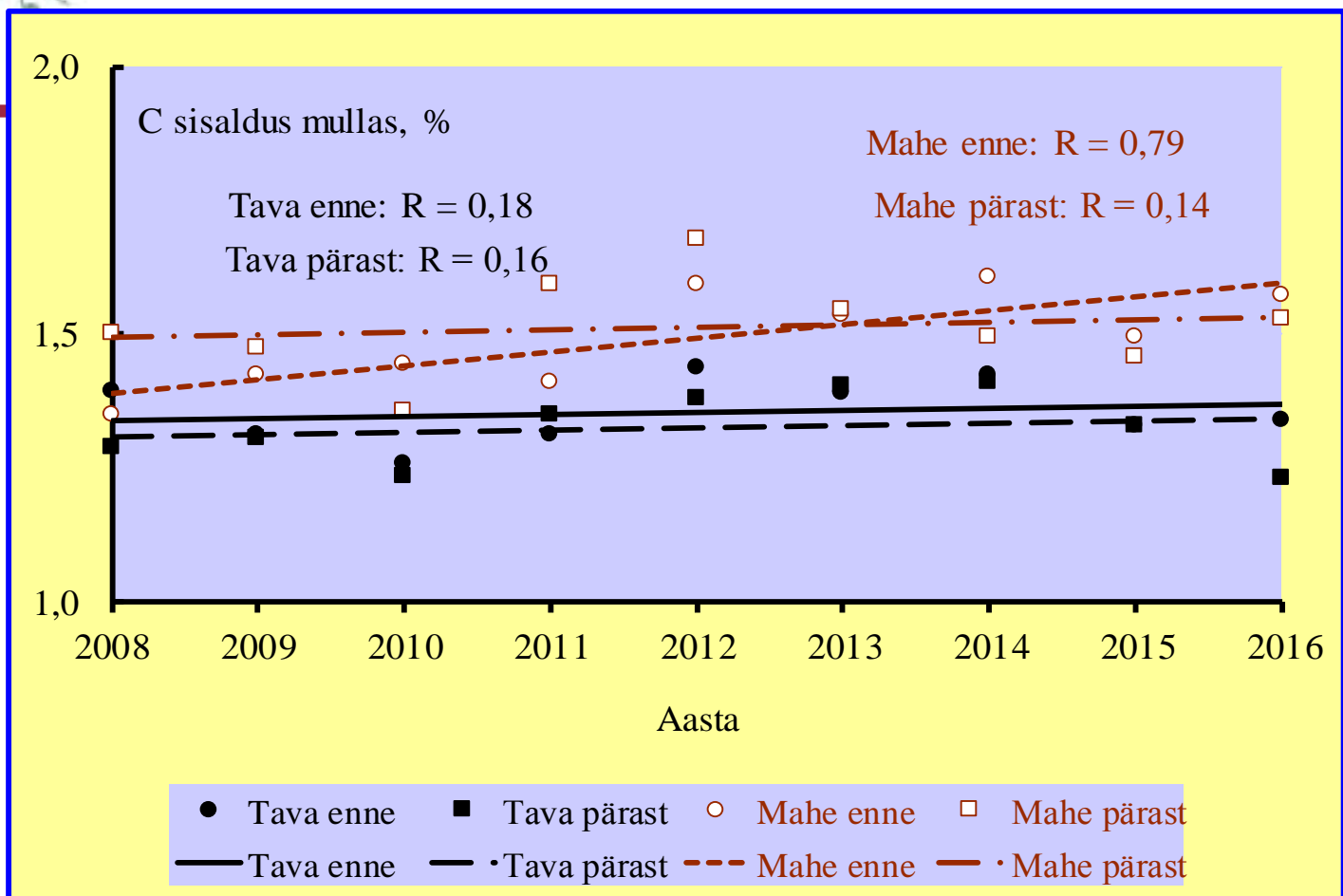

- ⇒ pH
- ⇒ C, %
- ⇒ N, % ja N, kg/ha
- ⇒ C/N suhe
- ⇒ P, mg/kg ja P, kg/ha
- ⇒ K, mg/kg ja K, kg/ha
- ⇒ Huumus, % ja Huumus, t/ha

Mulla pH

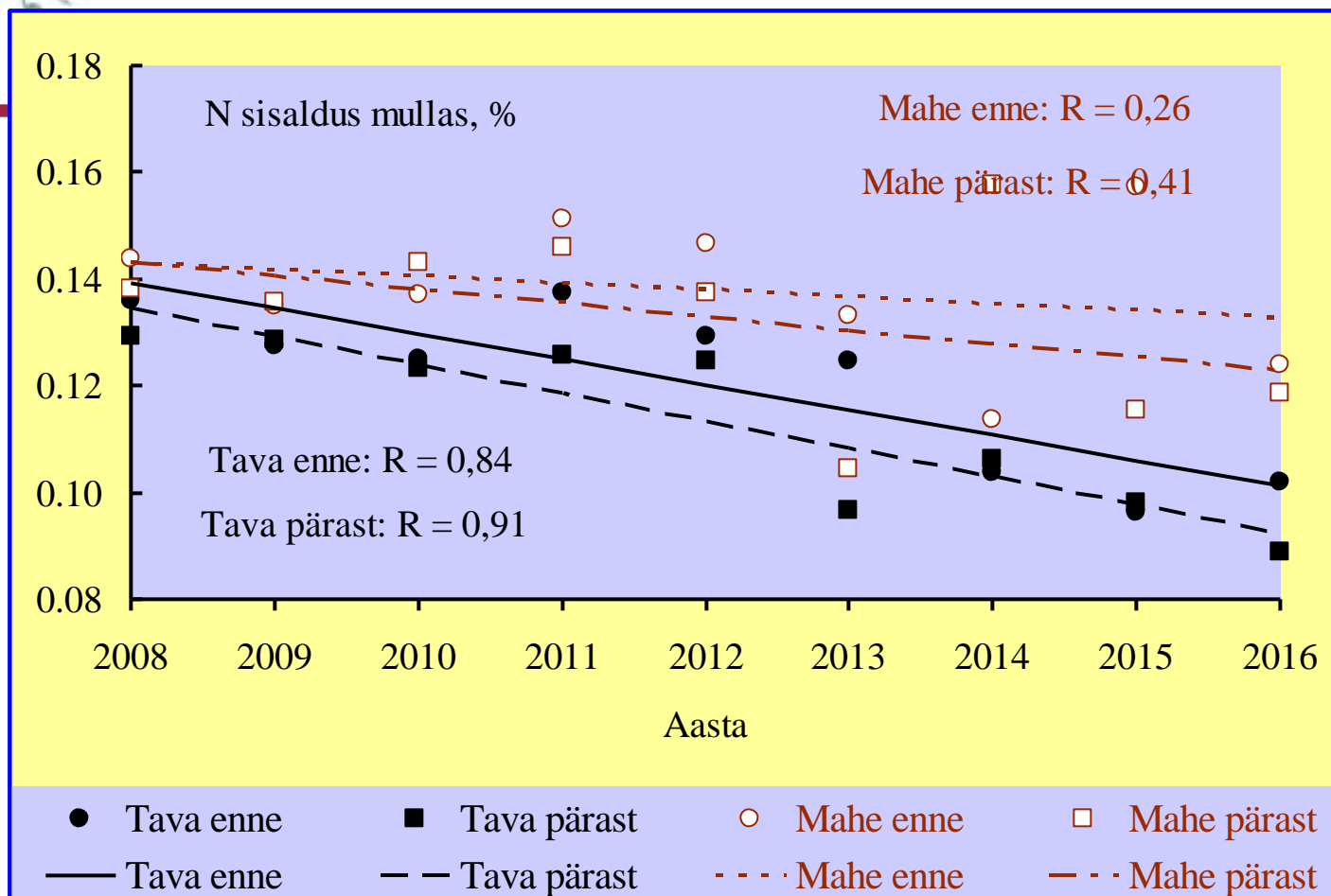

Mulla C sisaldus, %

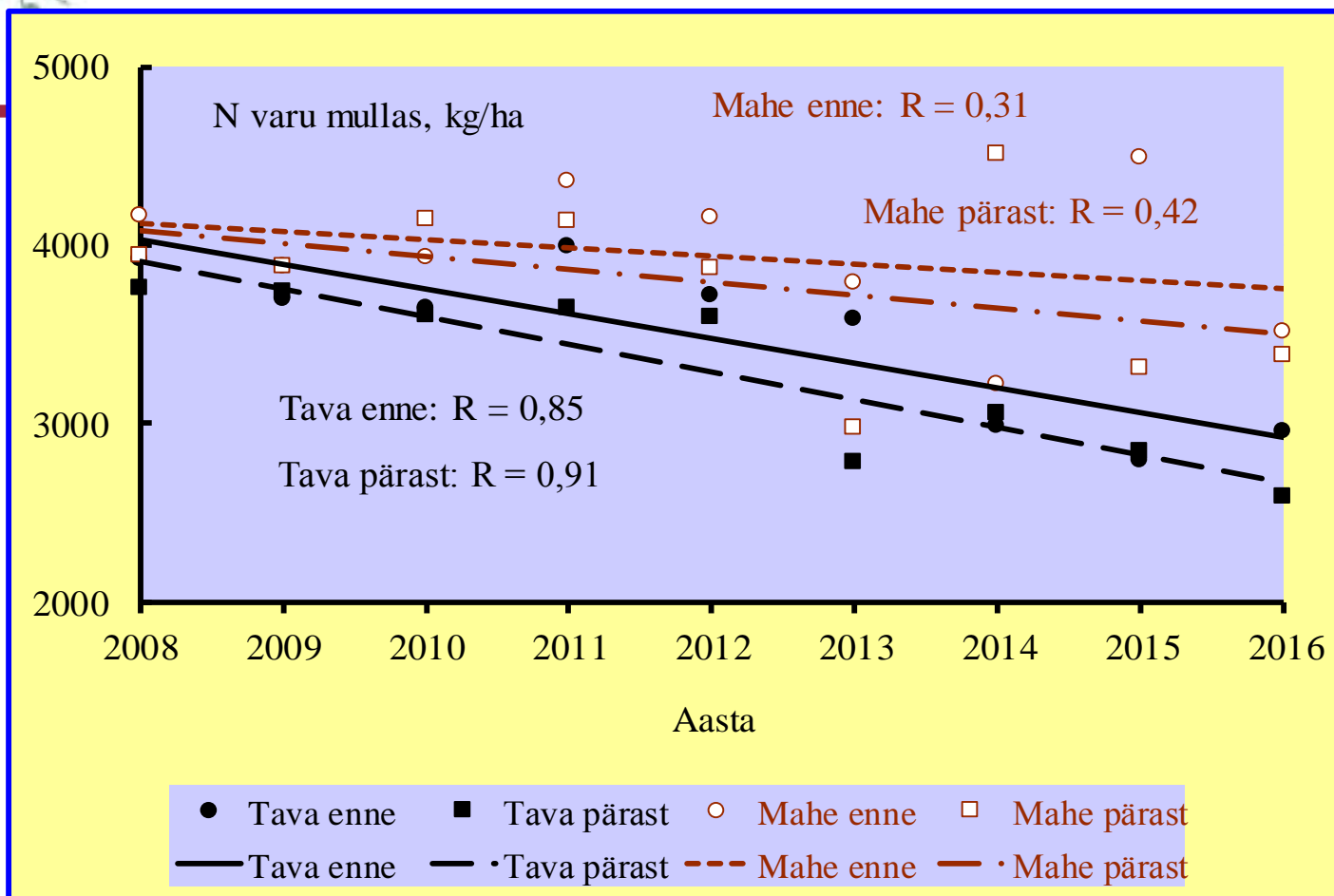

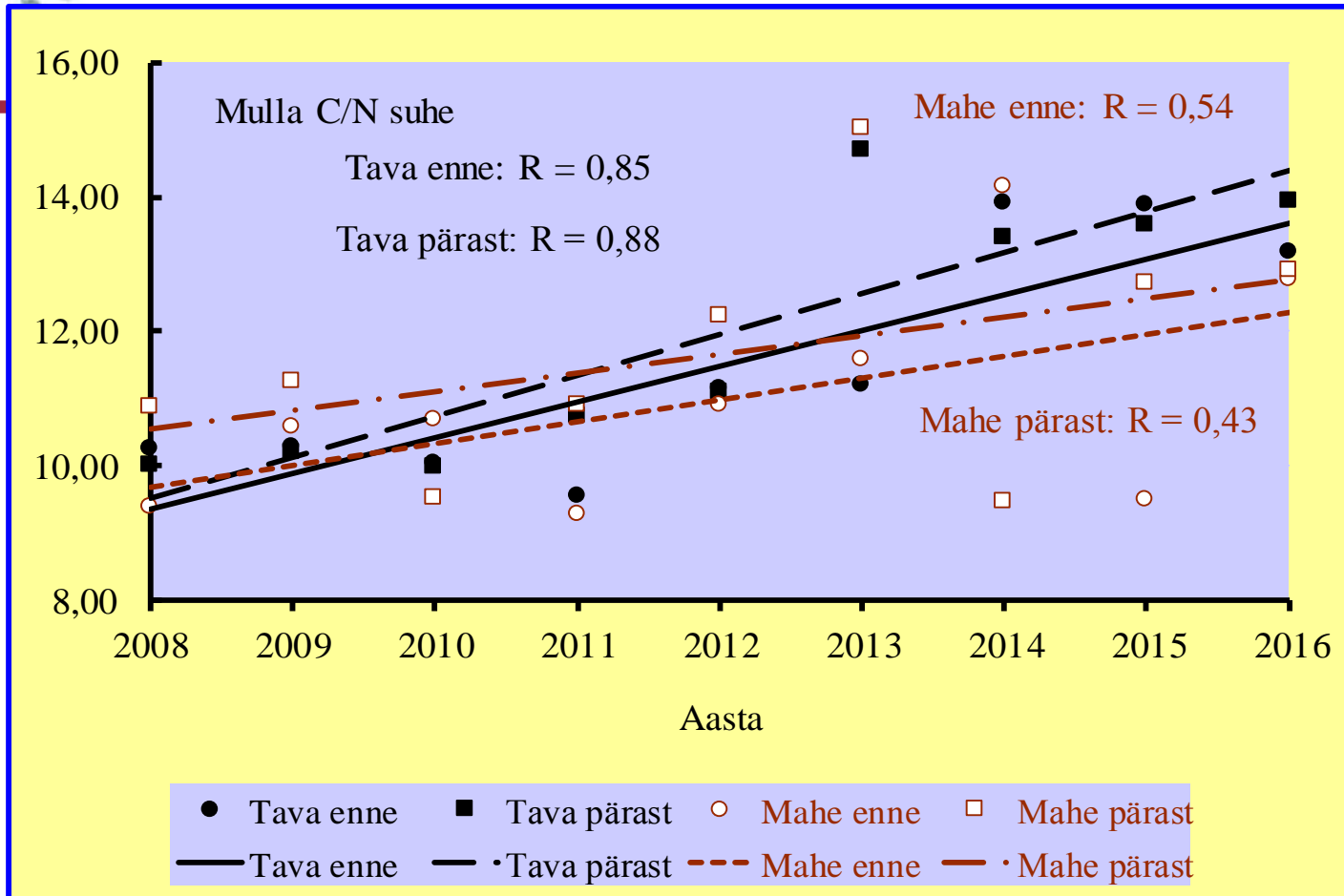
Mulla N sisaldus mullas, %

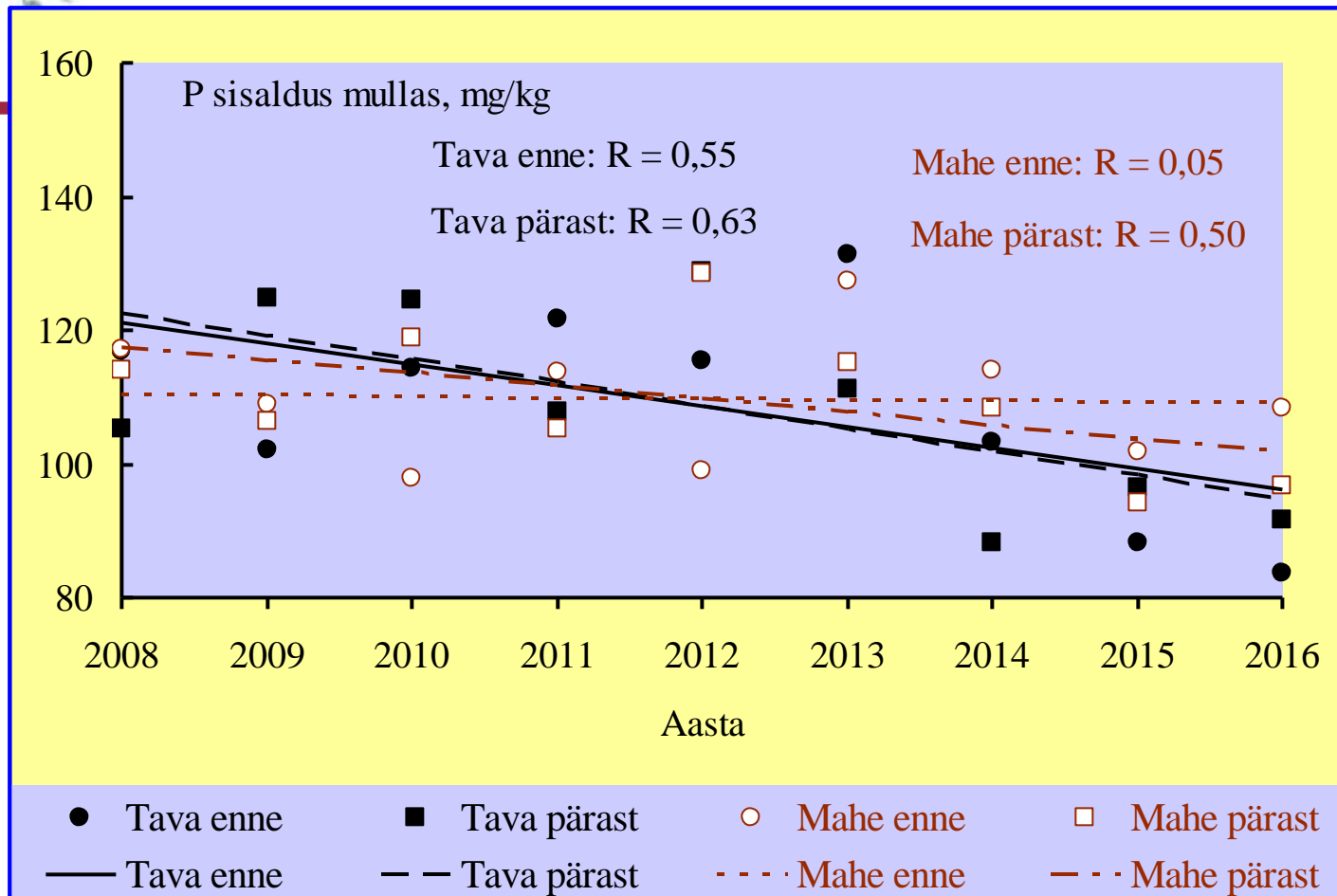
Mulla N varu mullas, kg/ha

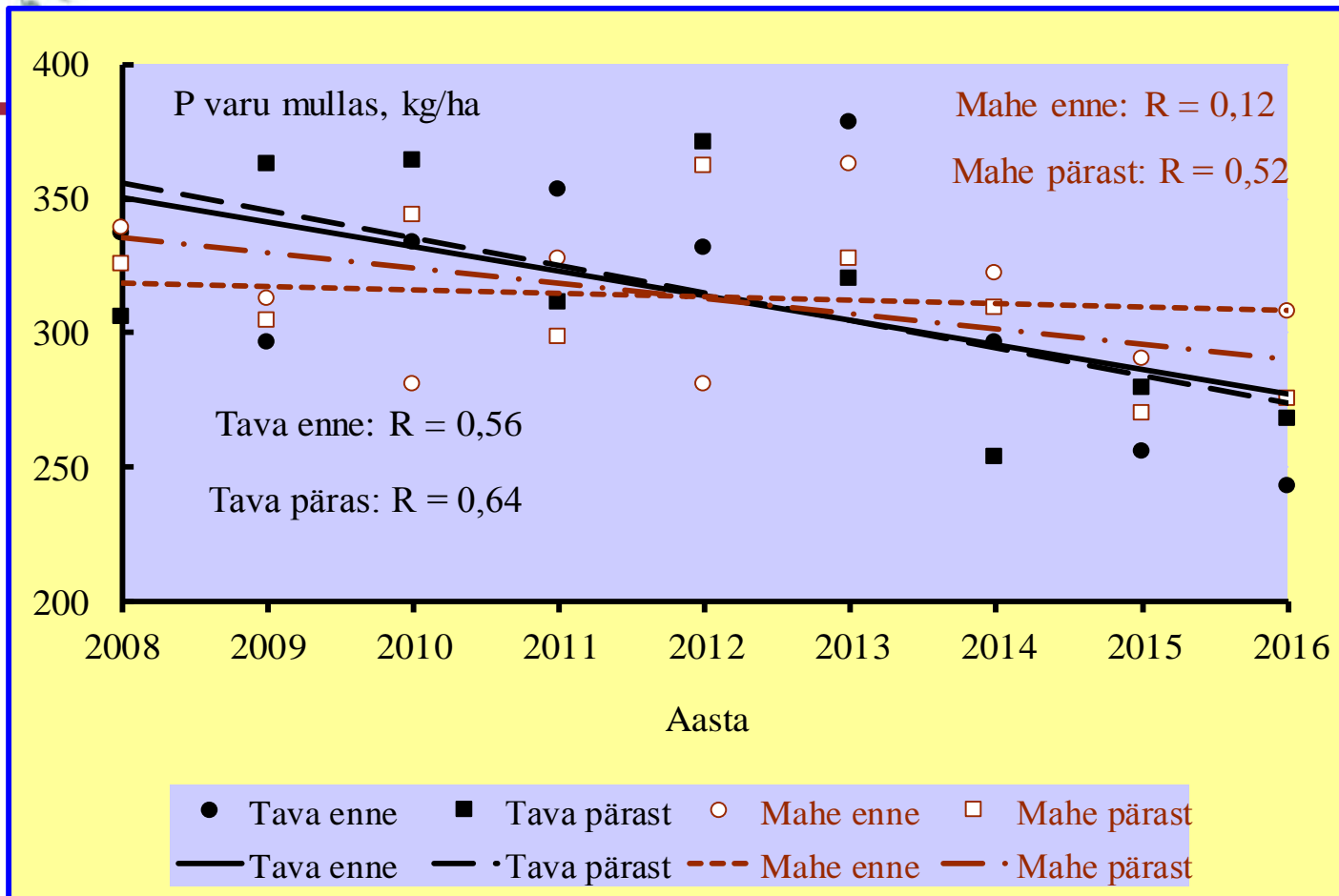
Mulla C/N suhe

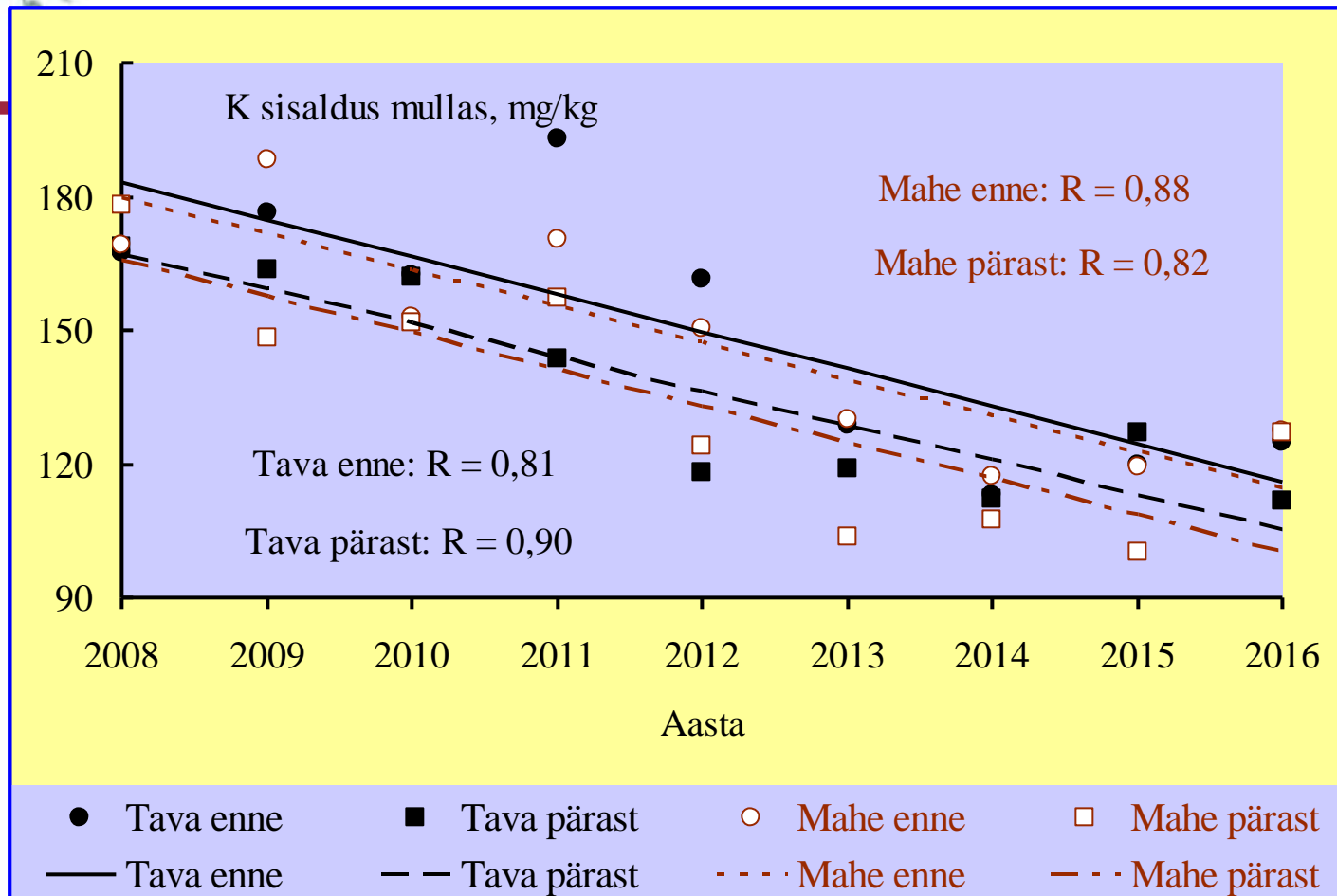
Mulla P sisaldus mullas, mg/kg

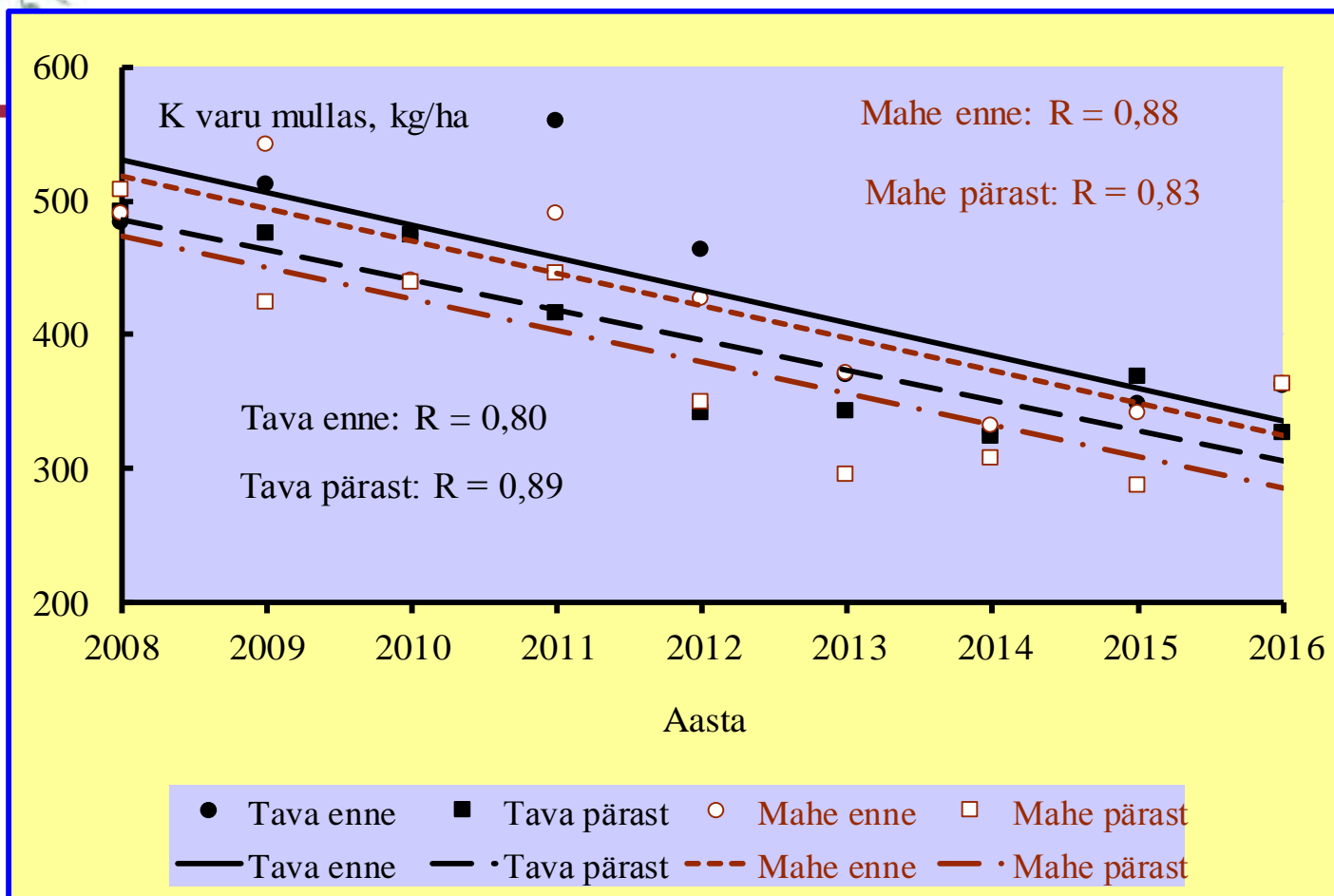
Mulla P varu mullas, kg/ha

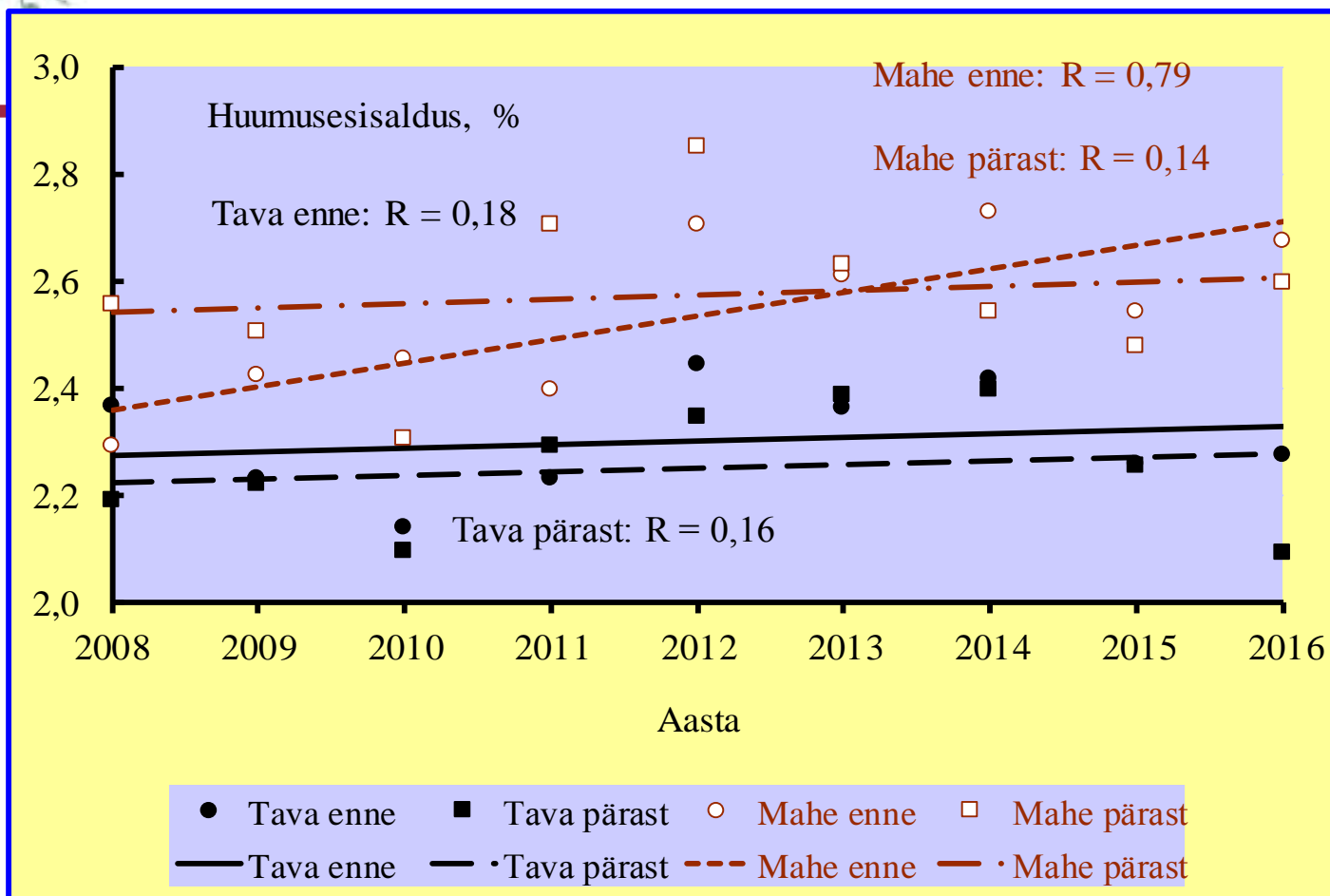
Mulla K sisaldus mullas, mg/kg

Mulla K varu mullas, kg/ha

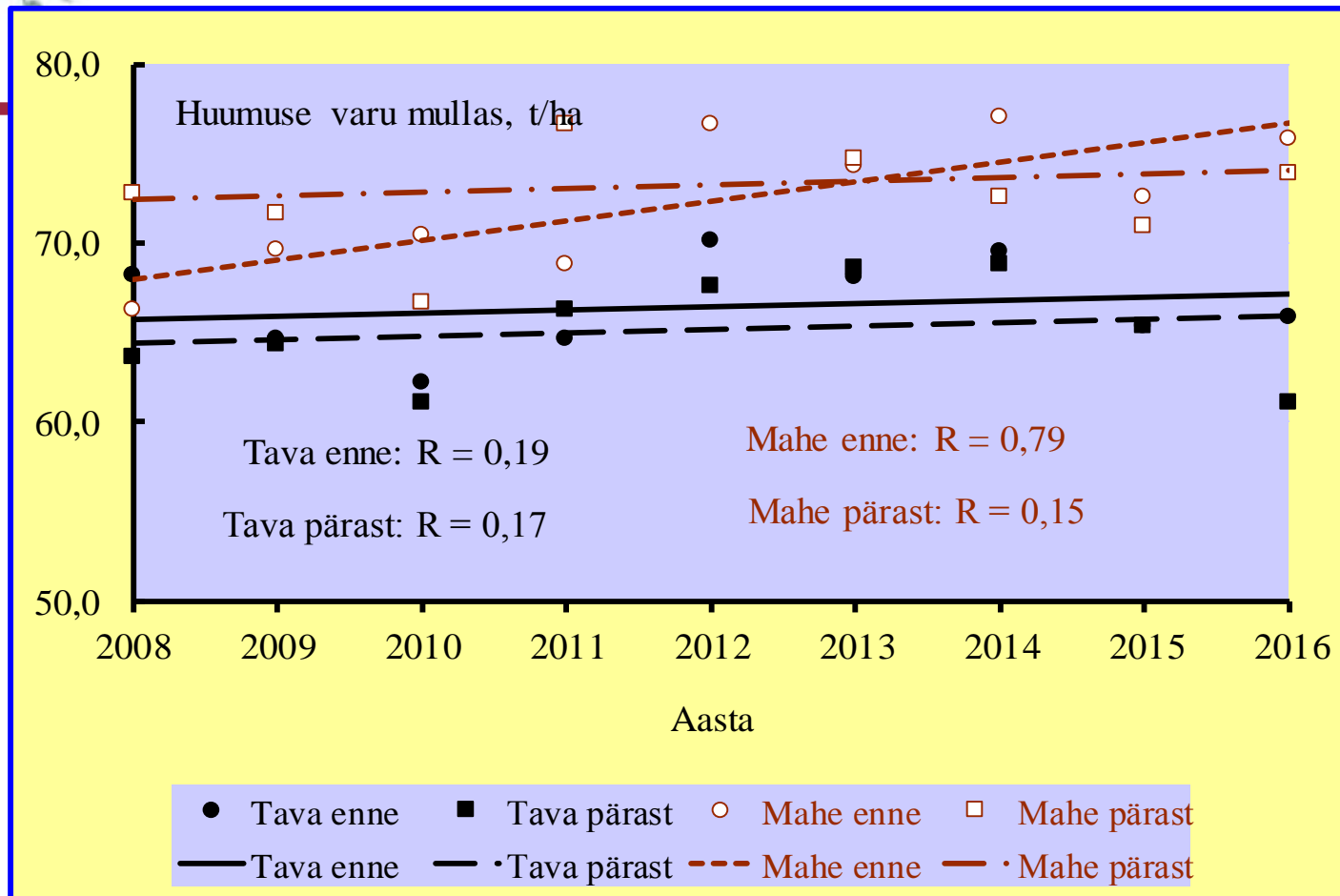

Huumusesisaldus, %

Huumuse varu mullas, t/ha

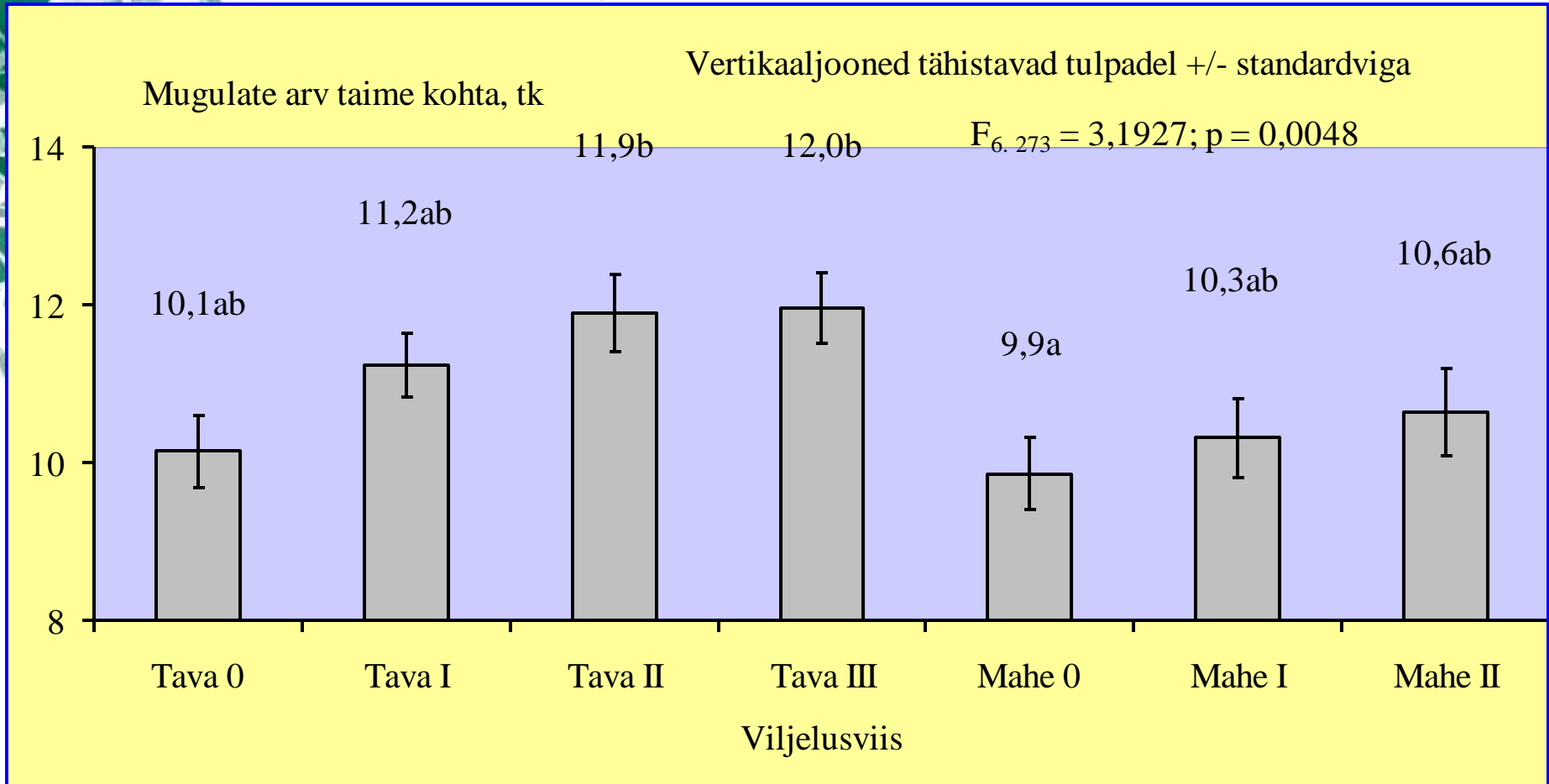
TULEMUSED KARTUL

NB! Saak ja saagi struktuuri iseloomustamiseks võtsime igast katselapist 10 taime (7 variandi 4 korduses, kokku 28 proovi).

Ühe taime mugulate arv, (tk)

10 aasta kesmine

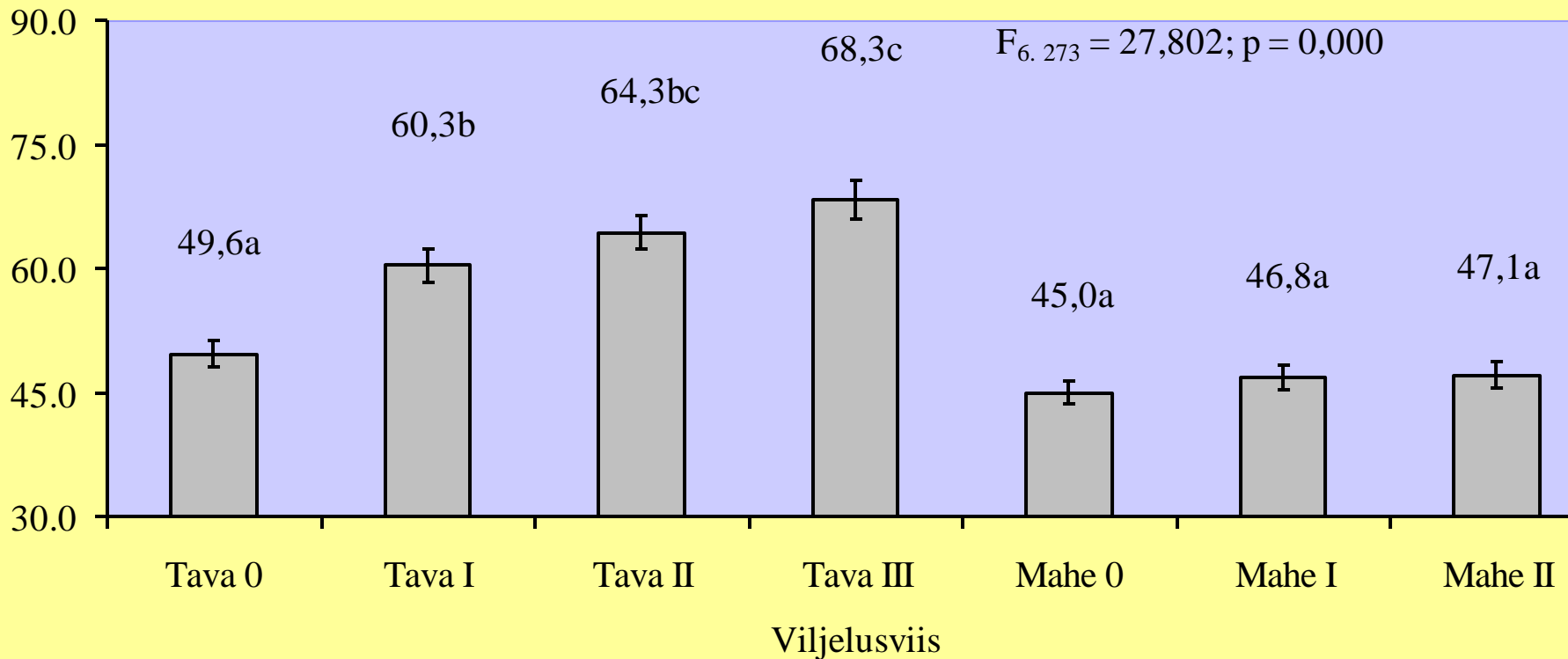

Mugula keskmine mass, (g)

10 aasta kesmine

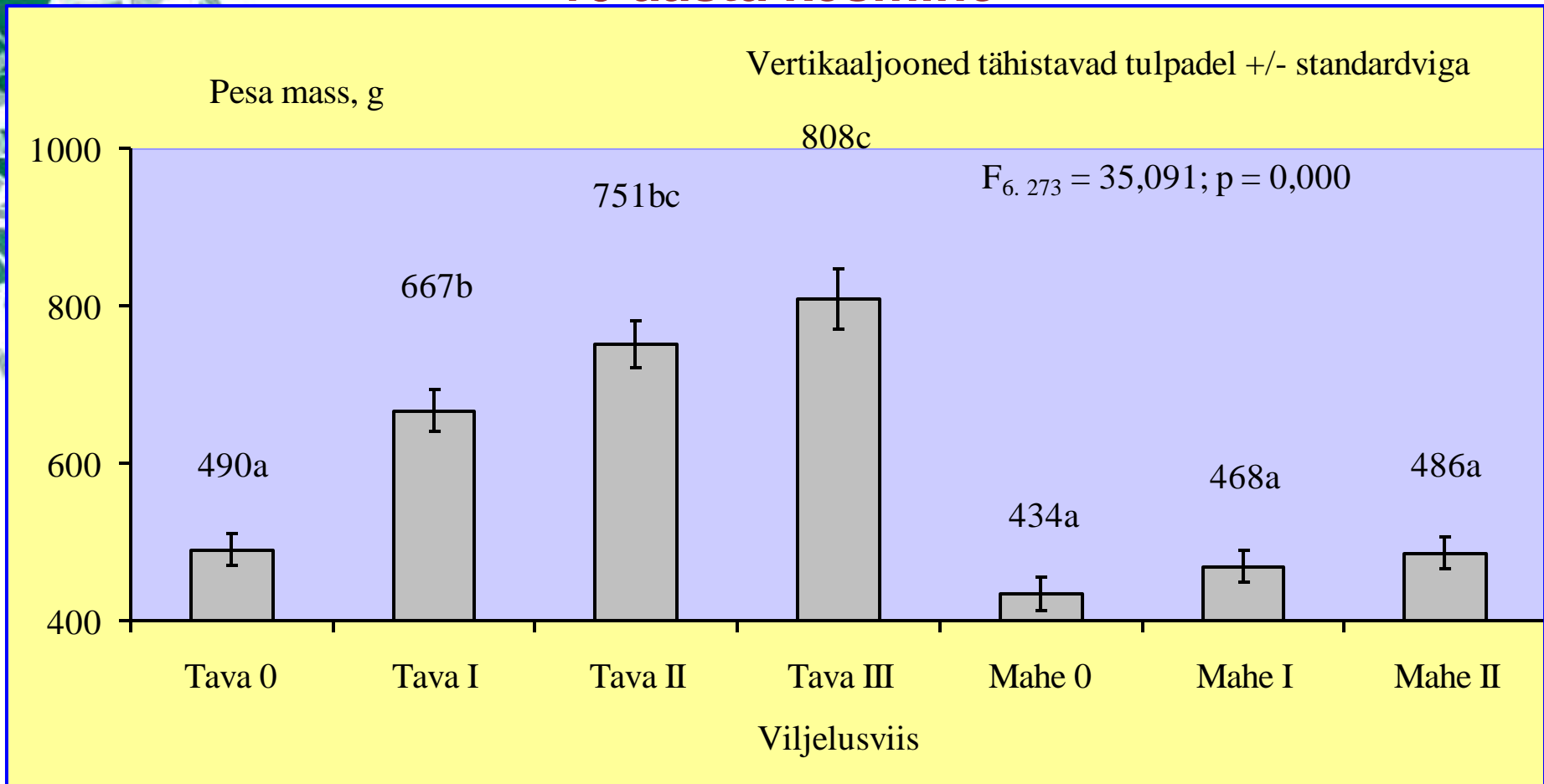
Mugula keskmine mass, g

Vertikaaljooned tähistavad tulpadel +/- standardviga

Ühe taime mugulate mass, (g)

10 aasta kesmine

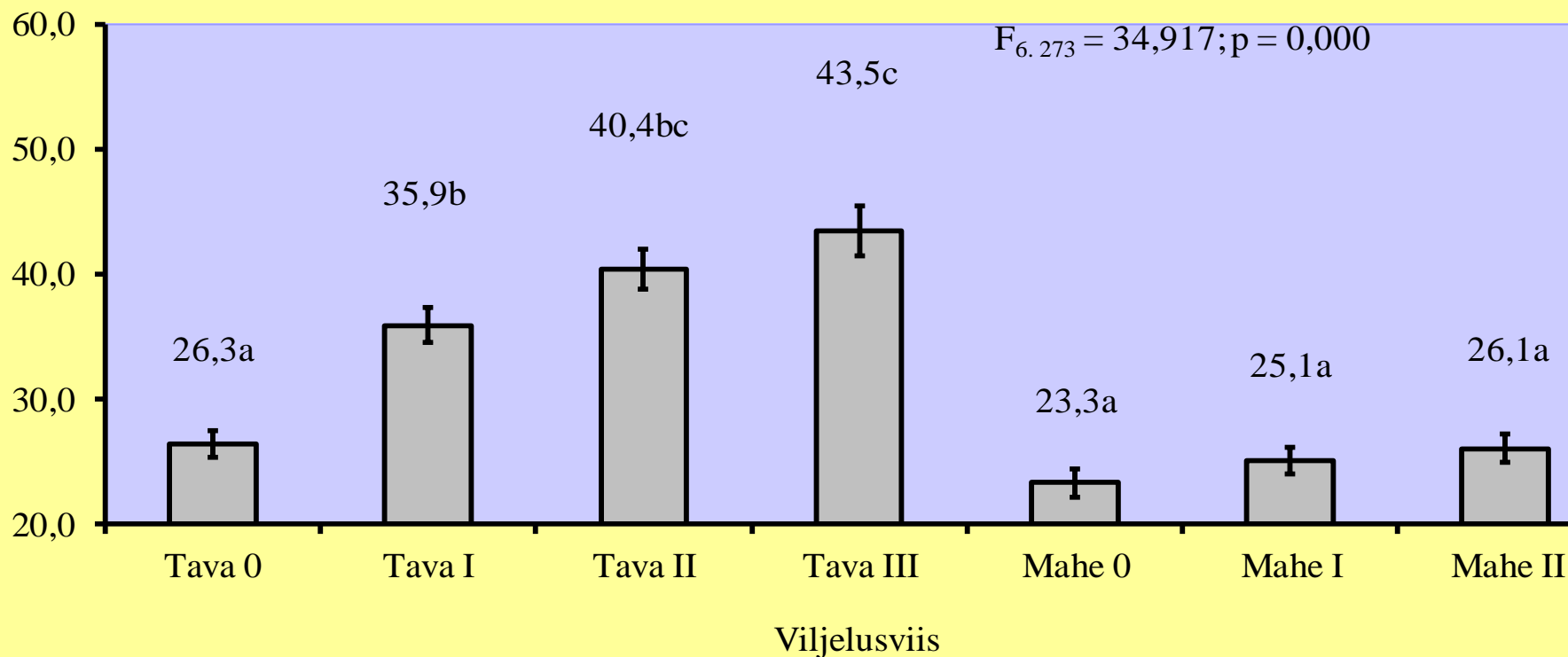

Kartulisaak, (t/ha)

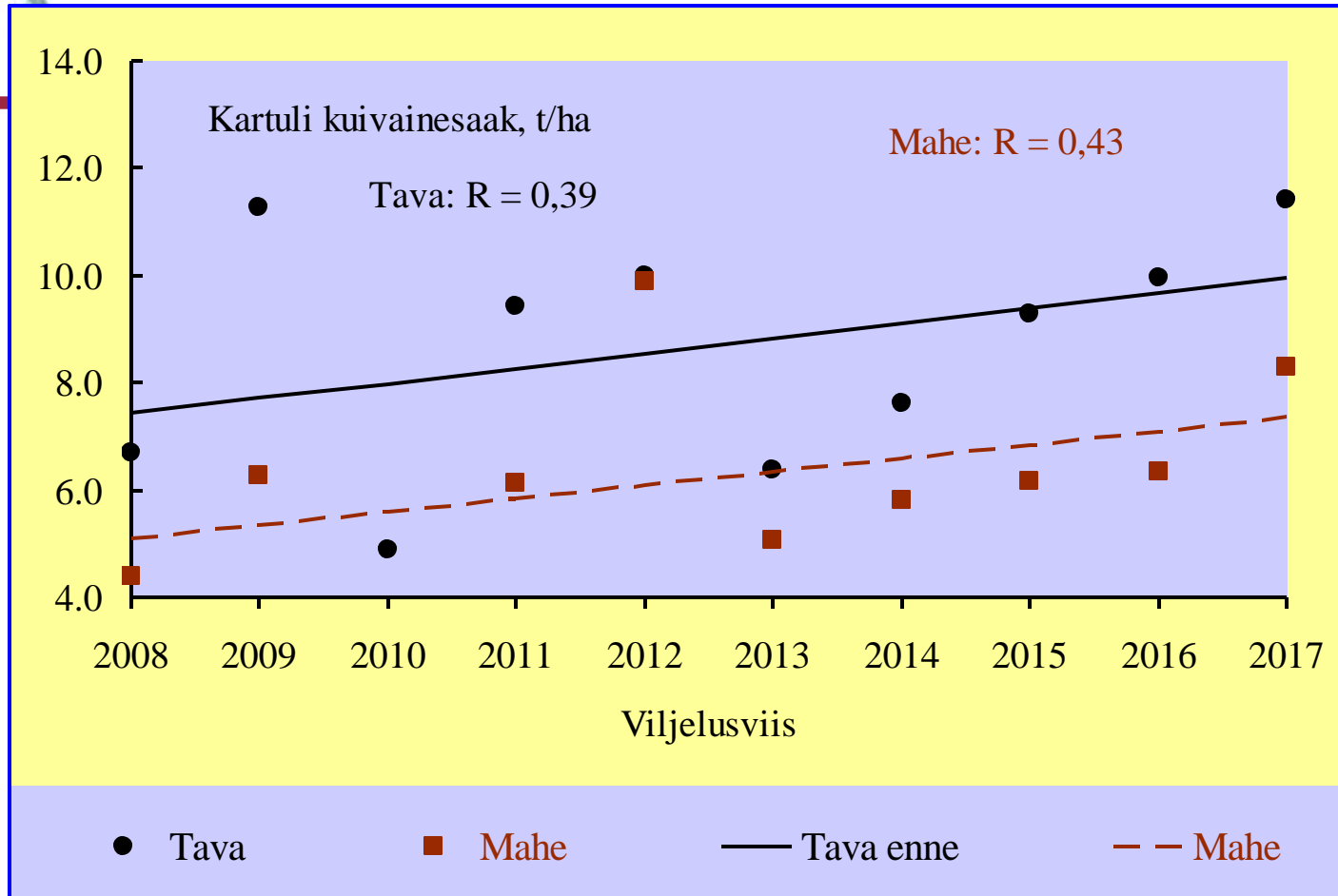
10 aasta kesmine

Kartulisaak, t/ha

Vertikaaljooned tähistavad tulpadel +/- standardviga

Kartuli kuivainesaak, (t/ha)

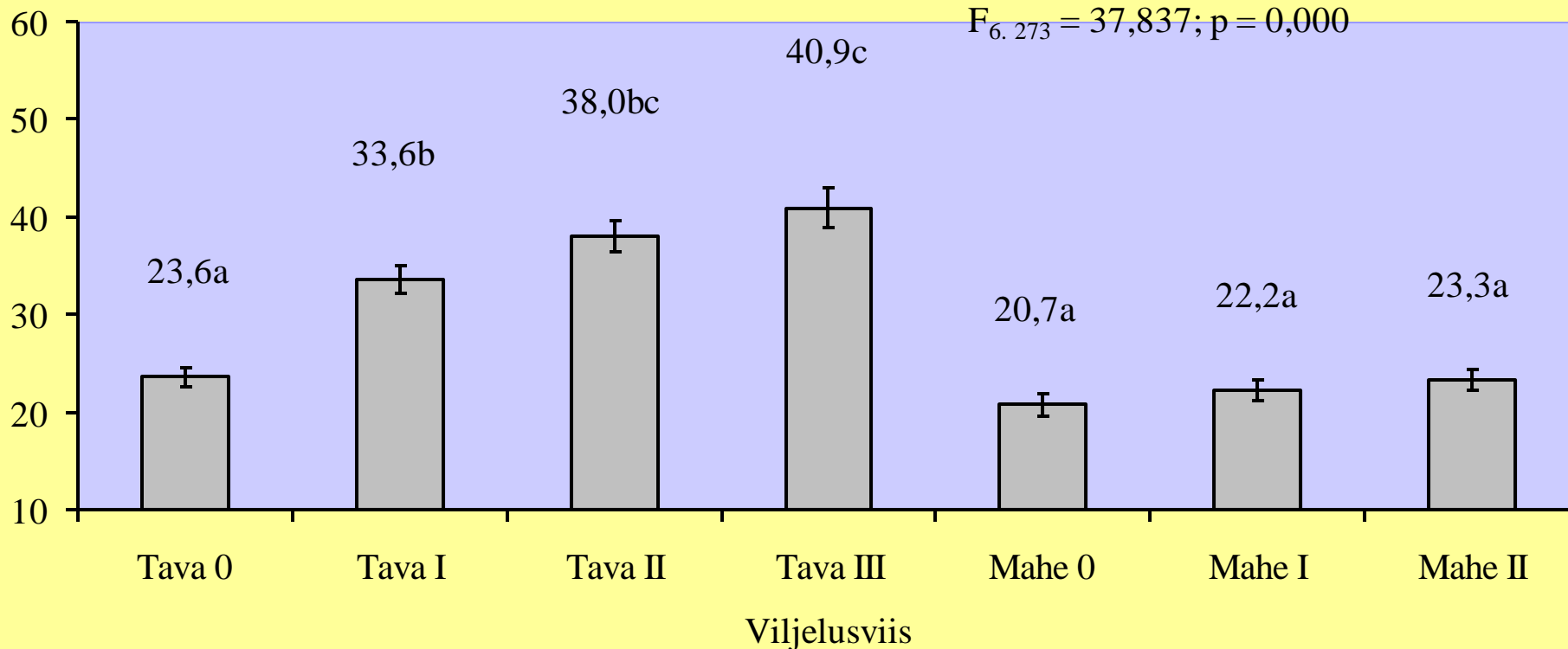
Kartuli kaubanduslik saak, (t/ha)

10 aasta kesmine

Kaubanduslik saak, t/ha

Vertikaaljooned tähistavad tulpadel +/- standardviga

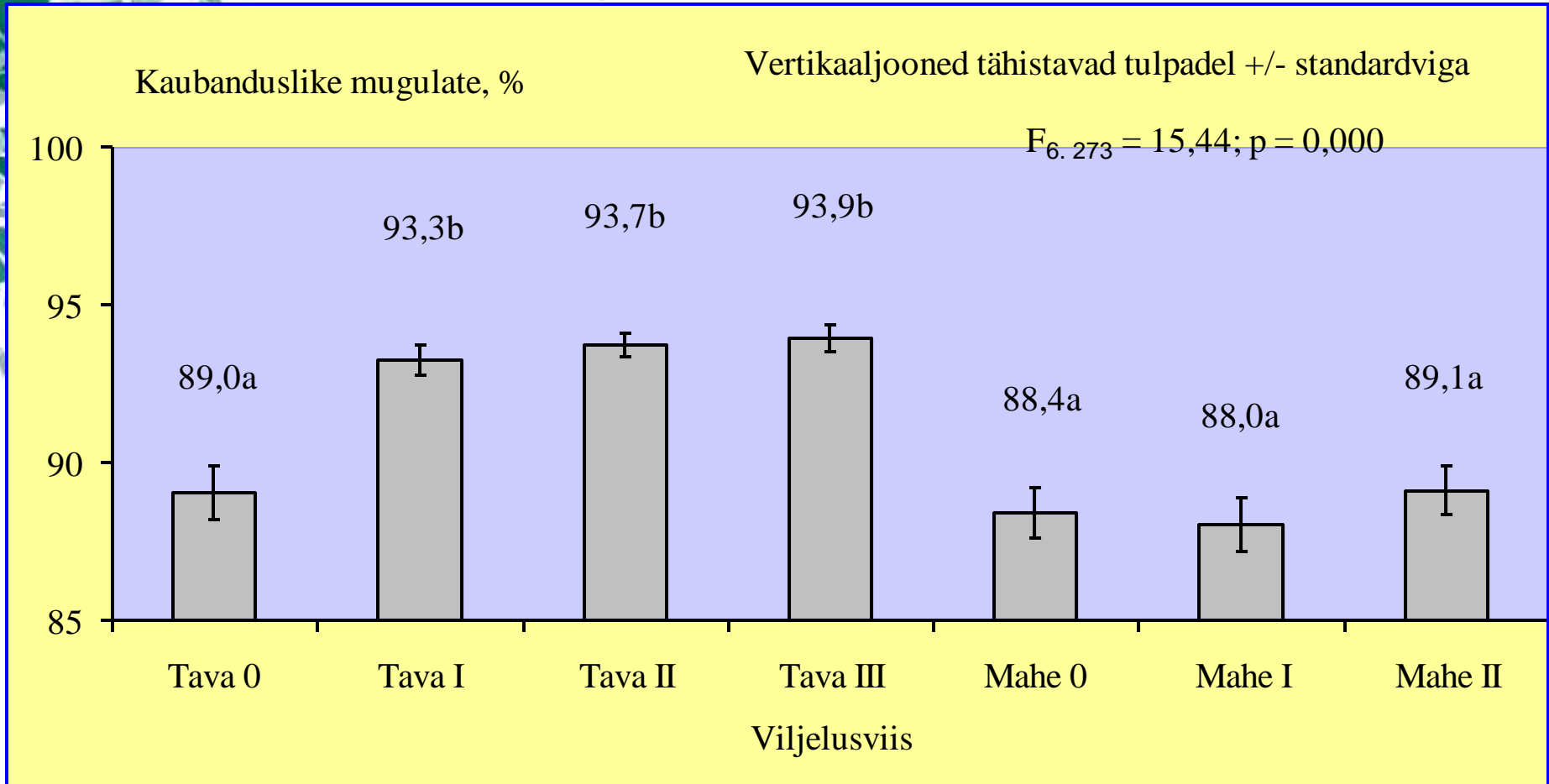
$F_{6, 273} = 37,837; p = 0,000$

Kaubanduslikke mugulate %

10 aasta kesmine

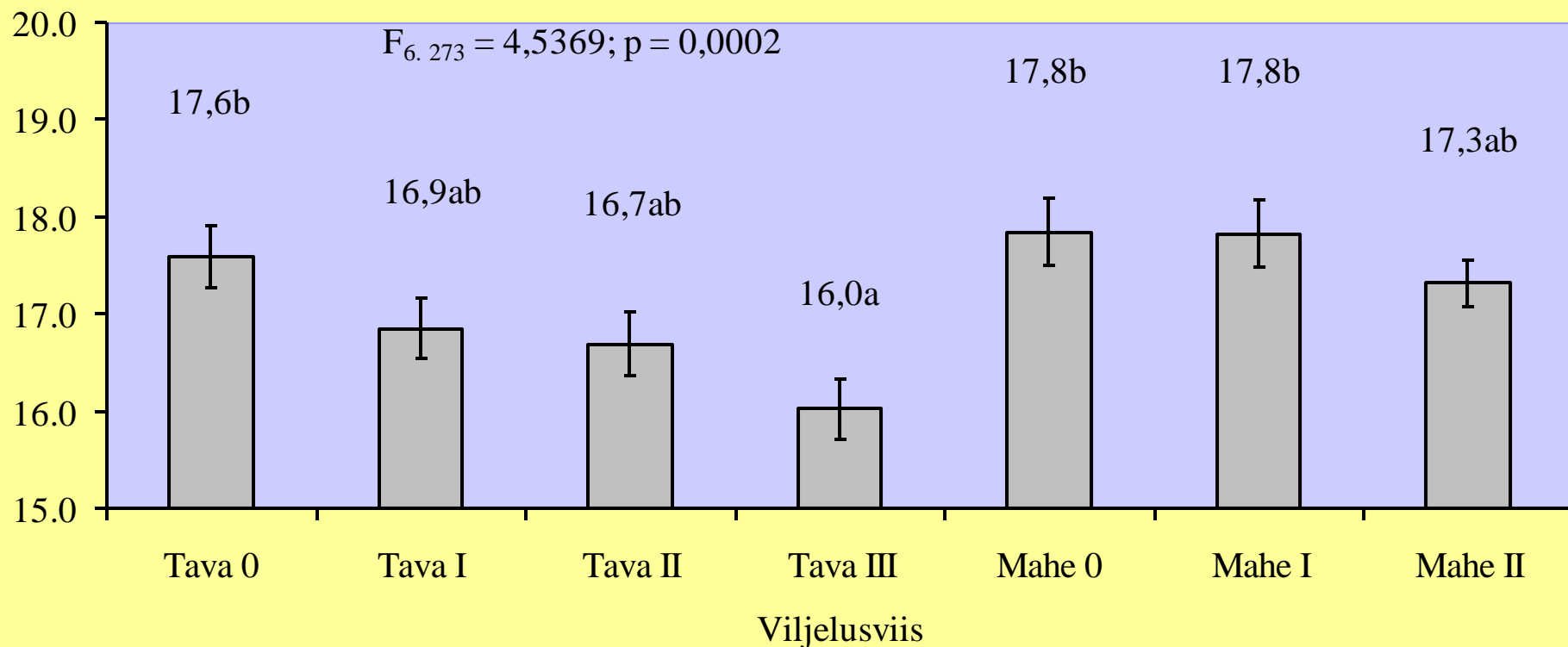
Kartuli tärklisesisaldus, (%)

10 aasta kesmine

Tärklisesisaldus, %

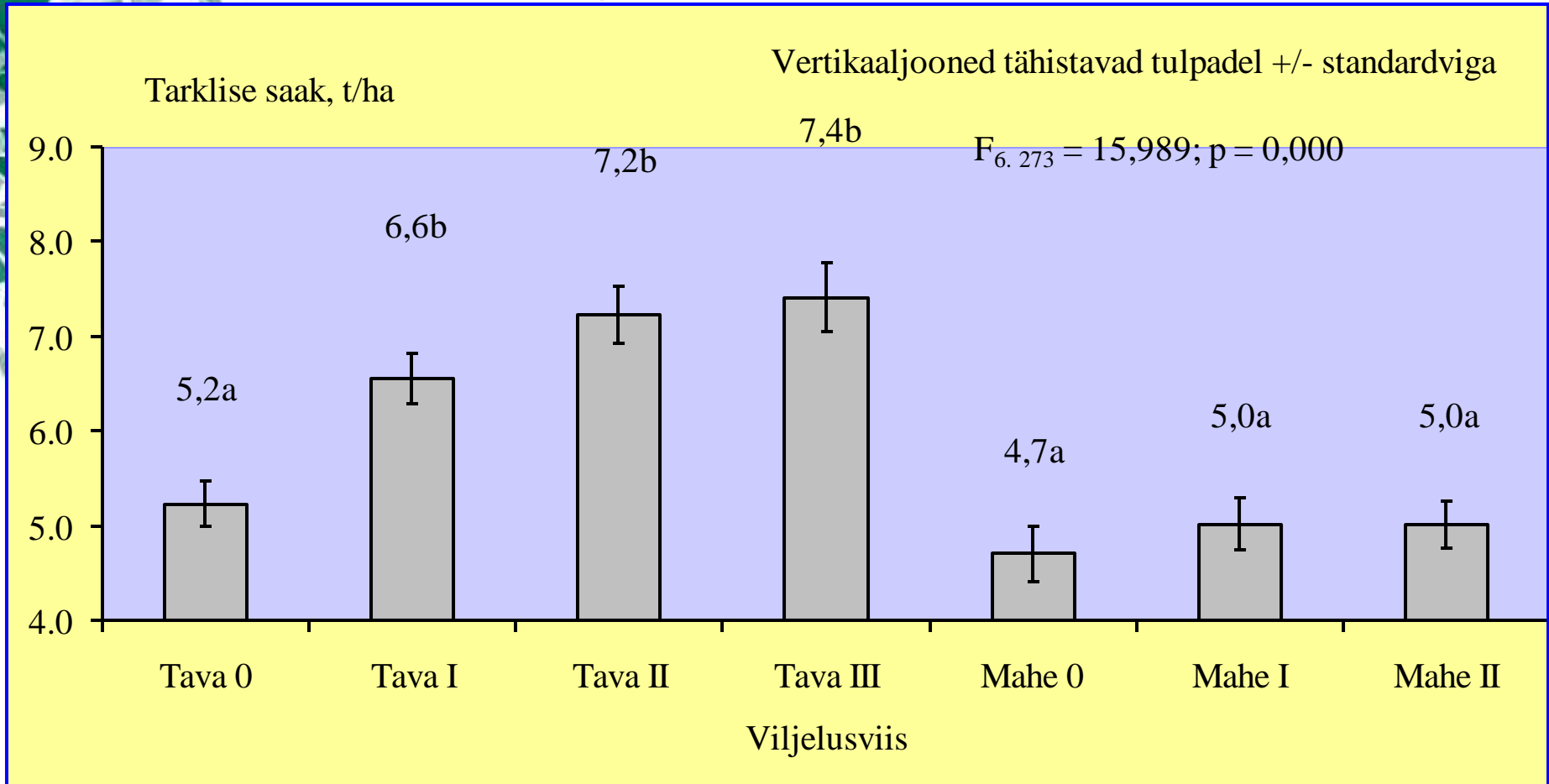
Vertikaaljooned tähistavad tulpadel +/- standardviga

$F_{6, 273} = 4,5369; p = 0,0002$

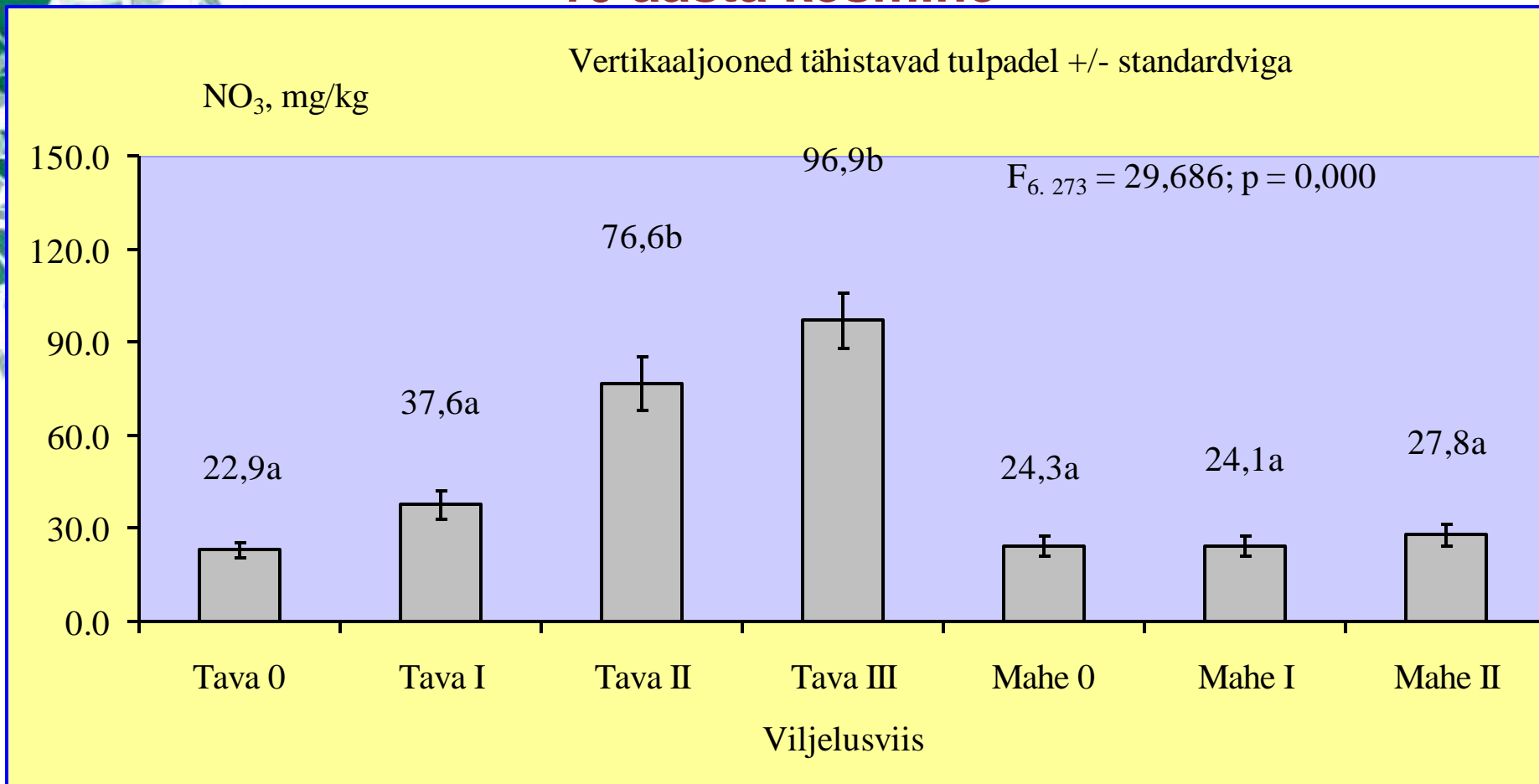
Kartuli tärklisesaak, (t/ha)

10 aasta kesmine

Kartuli nitraatidesisaldus, (mg/kg)

10 aasta kesmine

Mugulate keemiline koostis:

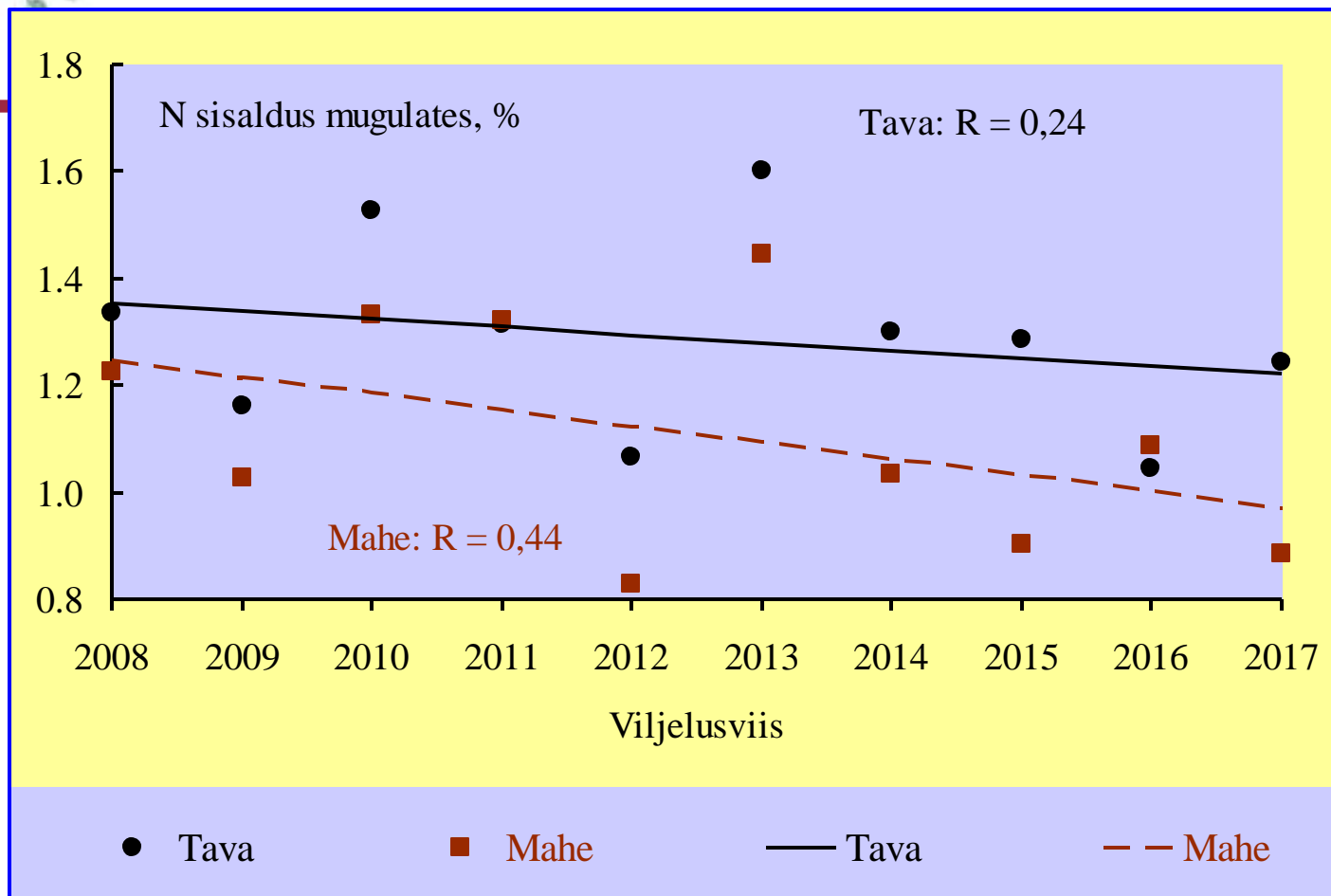
⇒ üld N

⇒ üld P

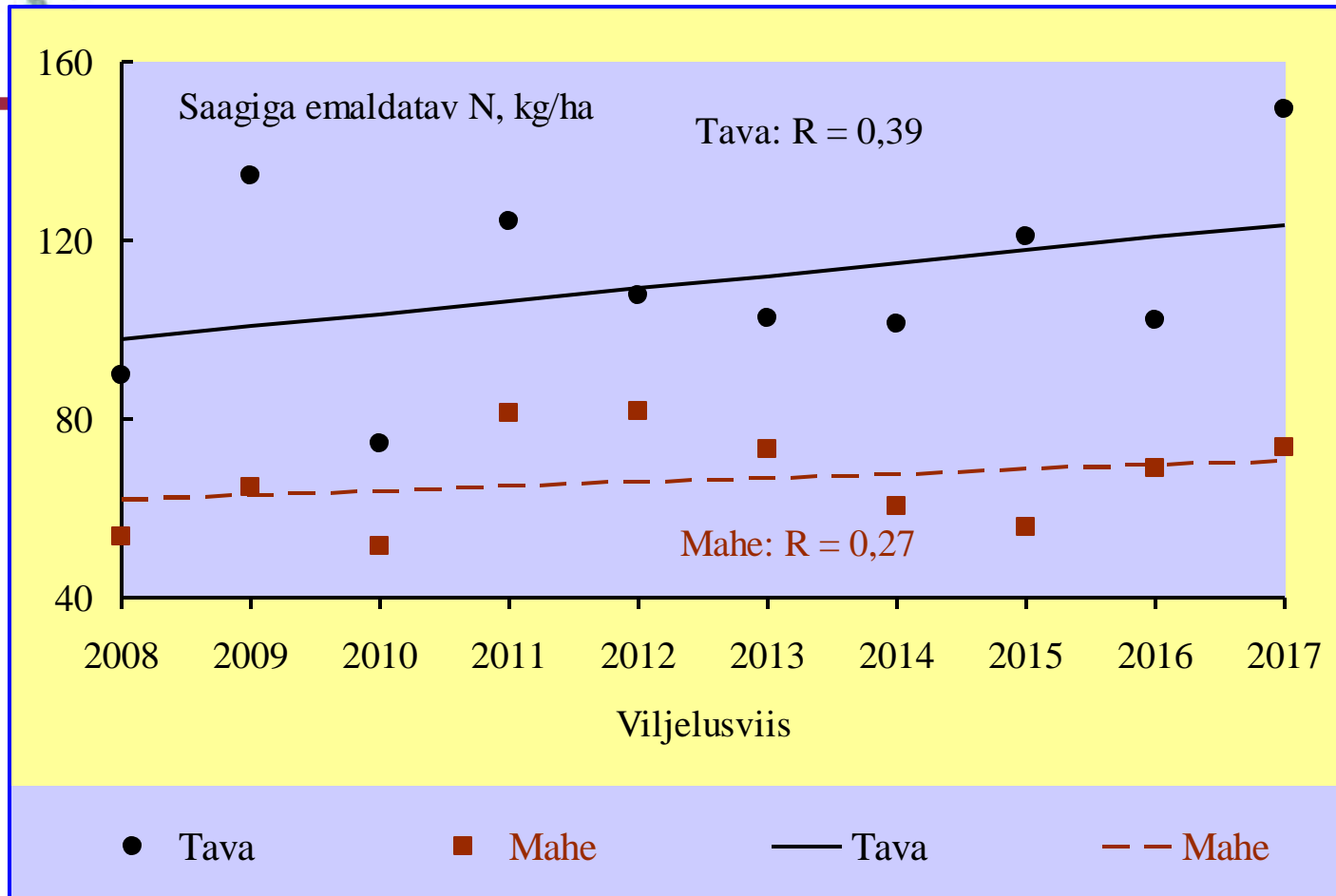
⇒ üld K

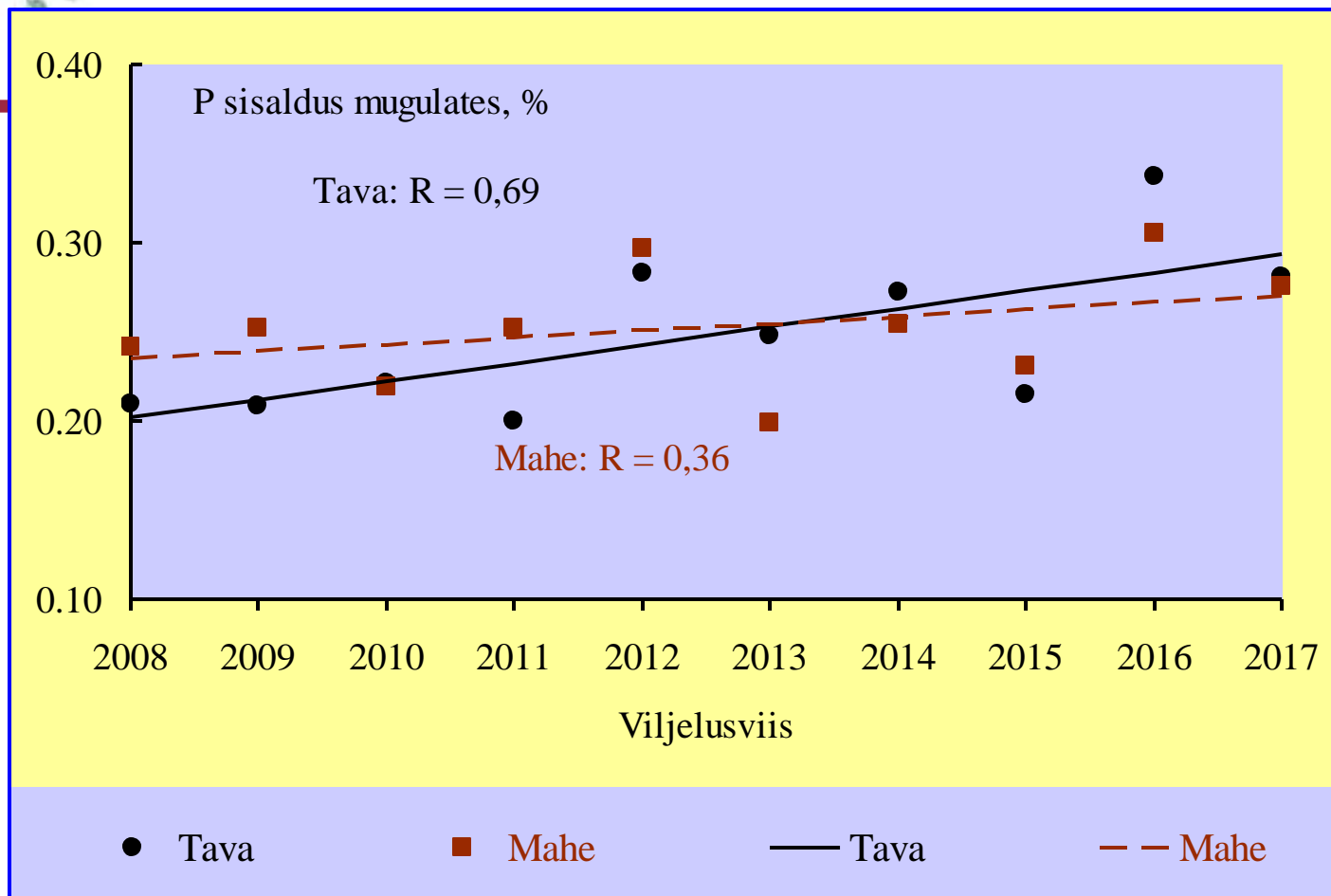
Mugulate üld N sisaldus, (%)

Saagiga emaldatav N, (kg/ha)

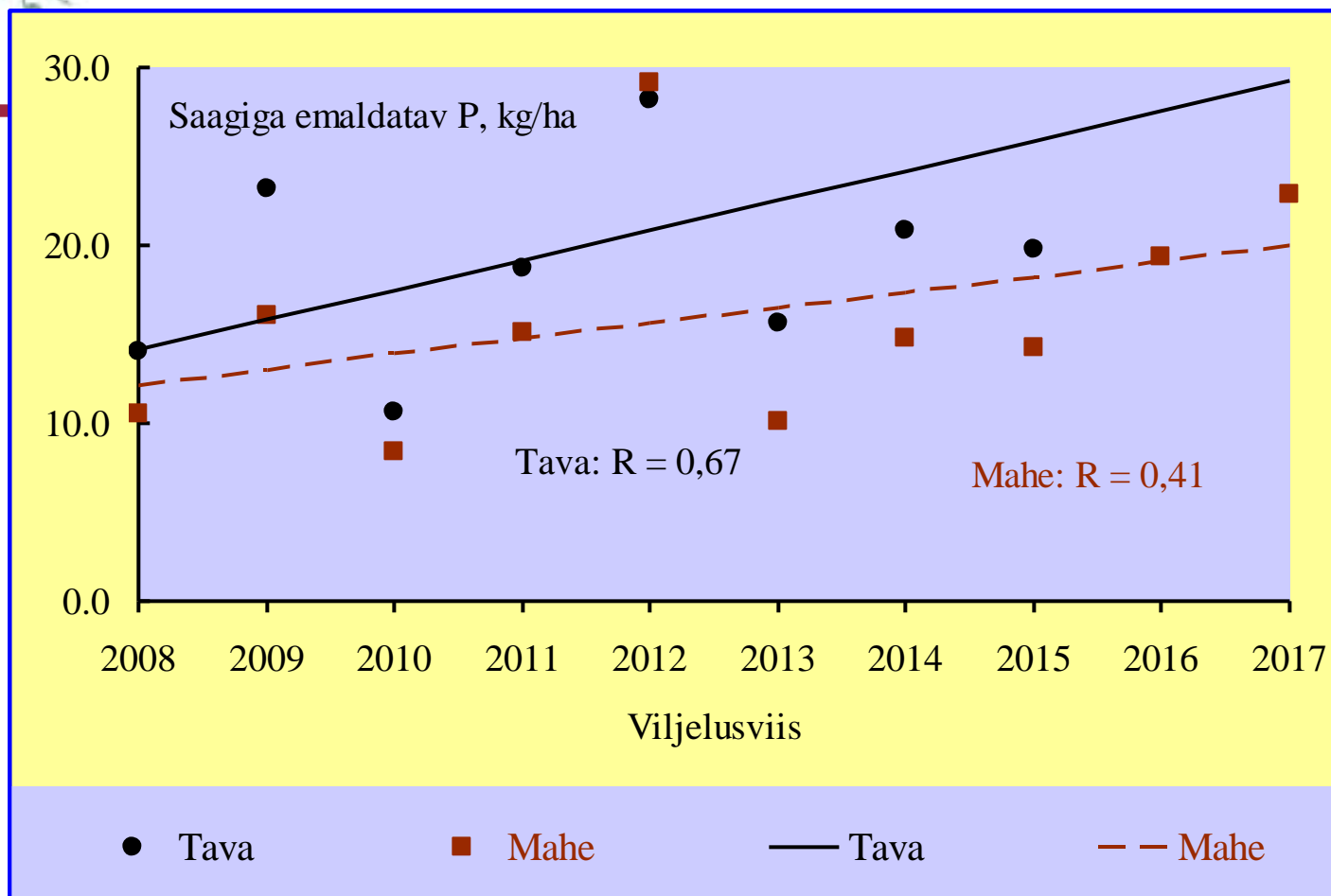

Mugulate üld P sisaldus, (%)

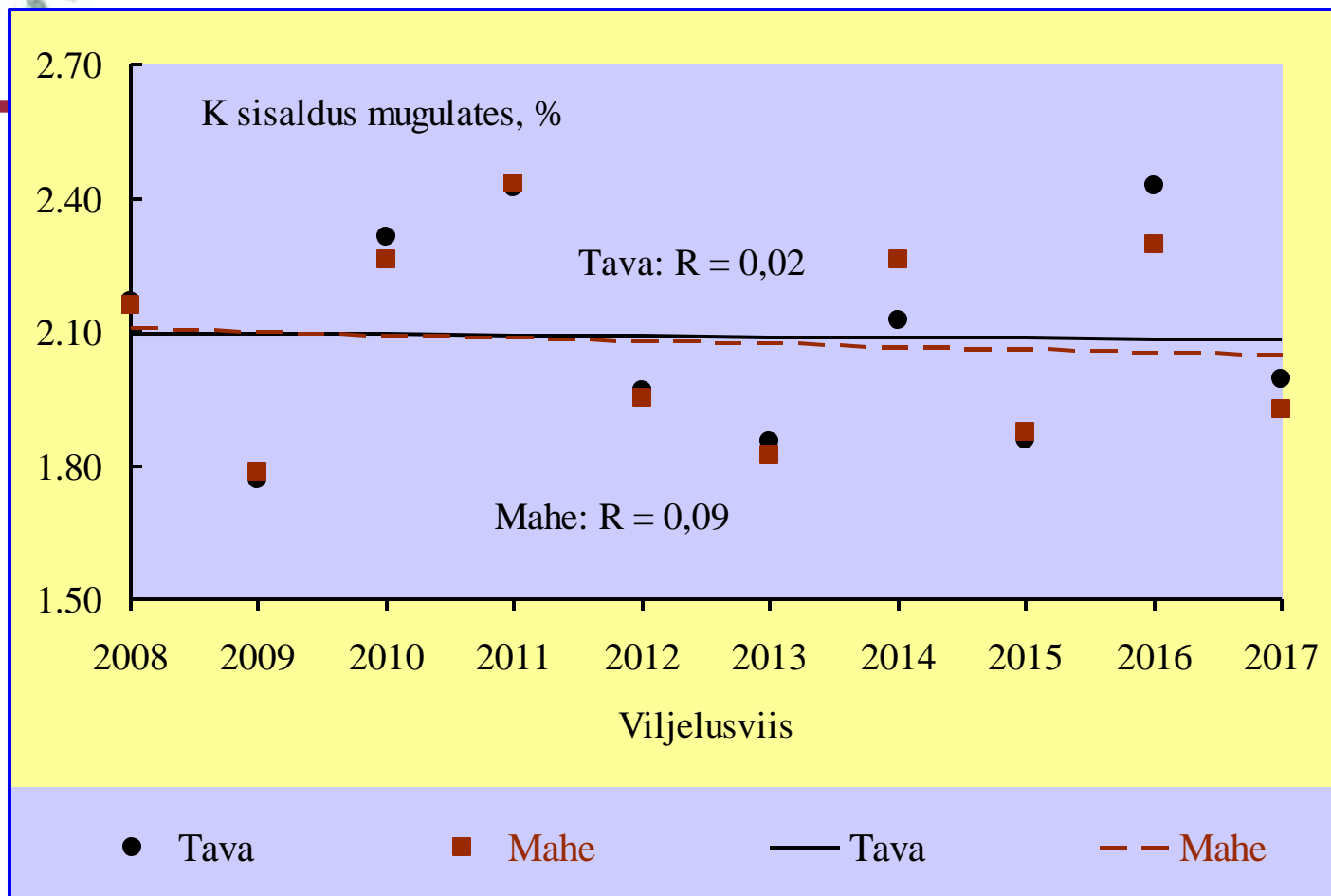

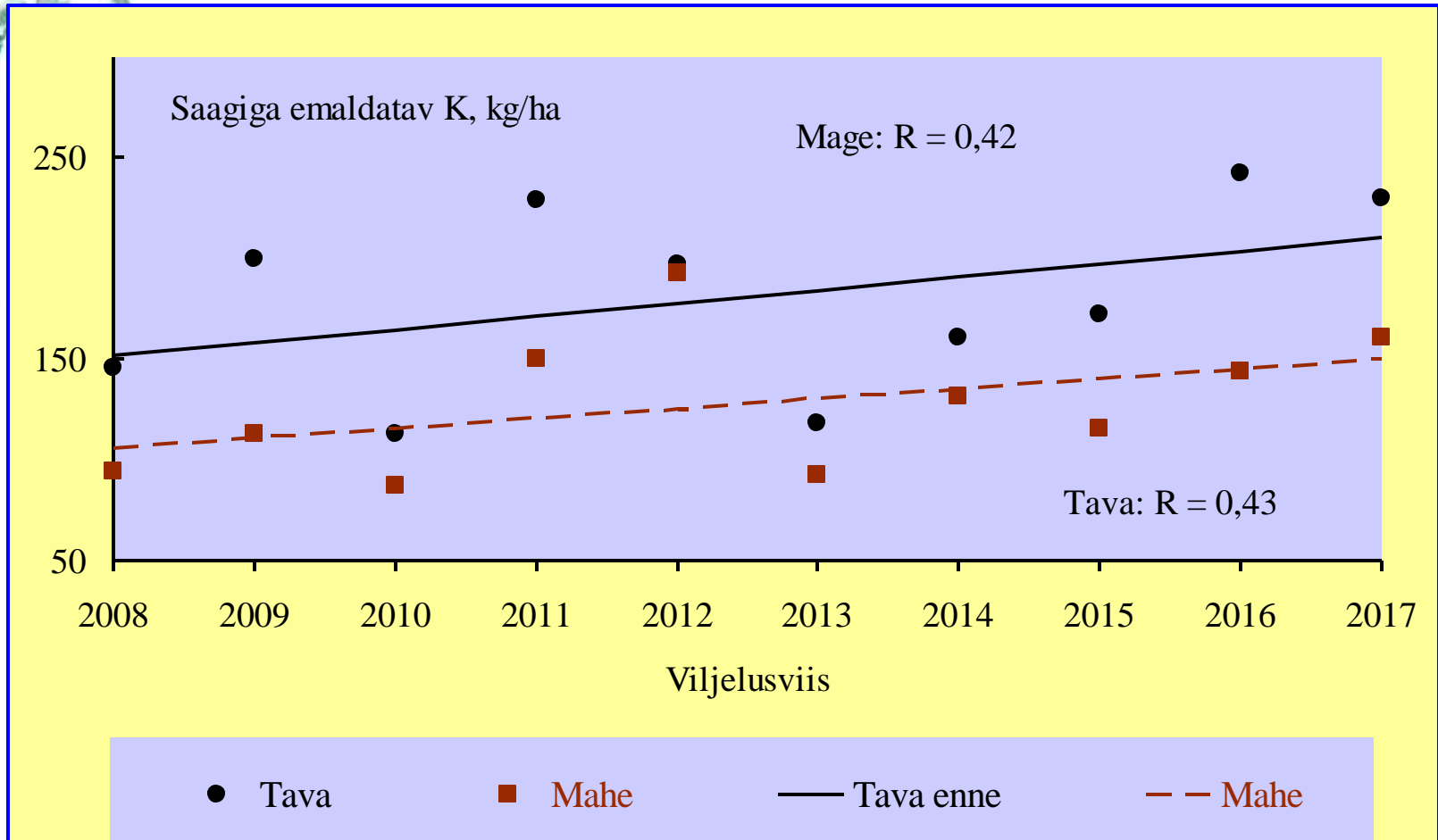
Saagiga emaldatav P, (kg/ha)

Mugulate üld K sisaldus, (%)

Saagiga eemaldatav K, (kg/ha)

Täna
tähelepanu
eest!